

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Diumenge 5 de Febrer de 1899

Núm. 3.813

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
en provincias trimestre.	3/50
Extranjer y Ultramar.	7
Anúncis, a preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de...

TOS

La que pága més contribució de la provincia.

Crónica y critica (1)

«LA FARSA»

Senyor Director de Lo Somatent.—Reus.

Amich director: me demana telegràficament lo meu parer sobre la comedia del nostre Guimerà representada ahir en lo Romia; no tinc inconvenient en donarli, *la moici*:

«La Farsa» com a comedia es una obra mestra, digna de ser hostatjada allà hont col·leccionem las produccions excel·lents del nostre geni: literarias, artisticas, industrials, d' empresa, pera que propis y estranyis vullan reconeixer que ja som majors d' edat. Com a predicament, perque cal que sápigam que la comedia es tendenciosa, no m' ha satisfet del tot, com no m' satisfan casi may los diaristas catalans al tractar qüestions de política practica.

«La Farsa» resulta una filípica contra 'ls Caps de partit locals, una mena de comedia aristofanica per l' estil dels «Cavallers» sense Cleon, y ab un Don Baltasar que no diu ni fa més que cosas sabudas, vulgars, rebregadas.

Y es que el Caciqúe, per anomenarlo pel seu nom, no es representable. Es un Proteus de tan distintes formes que per donarne una idea típica caldría estudiarlo exclusivament fentne ressortir la complexitat de sa natura, que ha de ser per forza un compost d' amabilitat y de duresa, d' abnegació y de rancúnia, de generositat y de cobdicia, d' humanitat y de superbia; per altra part los Caps de partit locals serán indispensables mentres visquem tots en perpétua y voluntaria tutela, de consegüent lo que s' diga en contra de llur personalitat será per forza relativament fals. En altres termes podrà escitar-se l' indignació popular relatant fets concrets y punibles d' un Caciqúe, mes las acusacions contra 'l medi que 'ls produheix han de ser necessariament diverses, impersonals... éticas, si s' vol emplear un mot que resulta un xich pedant, pero que dona l' idea justa del estudi que s' ha de fer, y naturalment un estudi de causas y concausas no es materia teatable. D' aquí la mena de punts escapats que s' troban en «La Farsa». Calia pintar un Caciqúe determinat ab fé de baptisme y domicili conegut y dirli cosas sérias y fondas, ó fer que un dels personatjes de la comedia fos víctima, dramática, ó grotesca, del Caciqúisme; sense que 'l Papu surti á las taulas y sobre tot deduhint del conflicte una ensenyansa que á tots interessa, la de que si hi ha Caciques es per mer de la apatia general.

Que tothom sense excepció fassi 'l seu deber de cap á cap, sense indolencia ni escepticisme, que tothom vullá exercir sos drets de ciutadà el·legint personas aptes pera regir los interessos del gremi, del municipi, de la comarca, y per forza resultarán innecessaris aquells Don Baltasar de «La Farsa» qu' humanament considerats son més de plányer que d' envejar. Don Baltasar y 'ls seus congéneres resumeixen lo total de activitats, d' energías, d' inquietuts, de feyna material indispensable pera fer marxar una máquina tan complexa com ho es la dels negocis col·lectius. Activitats, energías, inquietuts, feyna material que s' haurá de distribuir entre tots.

Be es veritat que si al Caciqúe li surten bé las cosas coloca serenos, dons estanchs y fins pot aspirar á ser ministre; aquí hont ho ha sigut tothom, ó

(1) Escrit expressament pera Lo Somatent.

senador vitelici aquí hont ho es qualsevulga... franquement la fayna es poch pagada.

Ja sento cridar als sants innocents de Viladaquí ó Viladallá que s' creuenh altres tants Fivallers al expectorator quatre grosserías en contra del senyor Pere ó del senyor Berenguere que per gansa de figurar moltes vegadas, per satisfer rancúnias personals ó fins per guanyar cosas de valúe se pren la molestia d' ocupar los puestos que la gent honrada y digna, pero egoista, deixan inocupats... tractant després al Caciqúe, desde una penya del Cassino, tot xaropant lo café, de duas á tres, ó anant y venint per negocis propis mes productius que no pas aquells tan bescantats, tractantlo d' home sense fé ni llei, de pillo, de lladre...!

Siguemne tots de Caciques, lo nom no fa la cosa, siguemne tots y essentho tothom no n' será ningú.

Donchs si, en la comedia d' en Guimerá hi ha un mestre d' Escola que ab tota intenció l' autor deu haver fet una mica ingénuo, á qui un bergant anomenat Daniel que li festeja la neboda, ha volgut fer regidor y 'l bon domine que tan aviat es anyell com bou esvaltat, quan s' entada contra 'l Caciqúe li llessa unas imprecacions que resultan poch justas, no perque no s' puguin aplicar al Pere ó al Berenguere en qüestió, sino perque ell, Don Cosme, lo mestre, ó millor dit l' autor, las aplica á tots los qui fan política y *velis nobis* de política se n' ha de fer, es la llei del nostre viure social.

Lo important es ferne com se fan moltes cosas laudables, sense parlarne nit y dia pero ocupantnos sempre y sobre tot no tractant de piratas argelins als qui fassin una política que no sia del nostre agrado.

Y haventme donat á mí mateix las rahons del per qué en «La Farsa» hi trobo aquells punts escapats, no m' quedan més que cosas falagueras per dir.

«La Farsa» com obra d' art es una obra mestra, ho repeteixo. Ningú fins ara en la nostra terra ha fet moure tants personatjes al' hora sense que l' un entrebanqui al altre y fora de casa no n' coneix gayres que sian capassos de fer enrahonar llenguatjes tan diferents, tan encertats, tan arrencats del natural. Tot lo que diuen aquella gent, quan la comedia s' hagi representat moltes vegadas, passará de la escena á las conversas casolanas y de la conversa al caudal d' acudits y cosas graciosas que acaban per ser domini de tothom.

Hi ha un mayná representat pel Sr. Goula d' una manera perfecte, que es un tipo fet de má mestra; una senyora Pelegrina, germana de Don Cosme, *Cosmito* com li diu ella, á qui dona vida aquella actriu de gracia inimitable, de naturalitat exquisita, de veu clara y simpática de mirada entre irónica y afectuosa que s' diu Concha Palá, y després una senyora que té ó ha tingut una botiga de plats y ollas quals interessos son confiats á la senyora Monner, la perfecció, la modestia, personificadas. Un cotillayge representat pel Sr. Capdevila, que fora digne per lo que diu y per la manera de dirho de figurar en los primers escenaris d' Europa... Y no li sembli hiperbòlich lo meu llenguatge. Solament los qui no més han vist lo mon per un forat s' imaginan que al *astrangé*, com diuen los tontos, tot es millor que no pas a casa nostra. Jo puch dirli, y ho puch dir perque no té cap mérit, que he vist representar comedias en moltes capitals d' Europa y que en lloch he trobat artistes superiors... el Sr. Isclé Soler, per no anomenarne més que un, de qui potser molta gent, fins tenintlo en gran aprechi, no gosarian dir lo que jo

dich perque es veritat d' una manera absoluta, indiscutible.

En la comedia d' en Guimerá lo Sr. Soler representa un personatge epissòdich; un Baró que parla castellá y segons diuen es del Clot, una figura qualsevulga que l' autor en sa feconditat inagotable ha posat allí, y molt ben posat, per omplir lo quadro; donchs aquell Baró que confiat á un artista de poch mérit ningú hauria reparat pren tot lo relleu que l' autor volia per la manera justa, sóbria de procediments, pero eixos estudiats y d' éxit infal·lible ab que l' artista sab exteriorisar la plástica y la elocució del personatge.

— Sale una criada que no recordo com se diu, pero que personifica d' una manera acabadíssima la senyora Morera. Uns artista que no havia vist may y que m' proposo torrar á veure corretgintme de la mandrosa costum de no anar casi may al «Romia».

També era nova per mí una graciosa joveneta que pel «reparto» veig que s' diu Delhom y que representa la germana ó neboda del senyor mestre ab maneres tant finetas, ab ingenuitat tan exquisita, que m' deixaren encisat, y després hi ha 'l senyor Virgili, lo senyor Rubio y 'l senyor Barceló, y 'l senyor Llach, Domenech, y Ros, que ho fan tots molt bé... y ja no quedava per alabar més que 'ls senyors Borrás, Santolaria y Gimenez que junt ab la hermosa senyora Clemente tant rica y elegantment vestida, tant exuberant de vida, de frescura, de senzillés y de gracia forman lo quarteto que segons lo meu parer son los «punts escapats» d' aquella magistral katifa teixida per lo mestre Guimerá.

Tots ells representaren perfectament llurs personatjes. Lo senyor Santolaria platicament semblava don Francisco Rios Rosas quan era de mitja edat, lo senyor Gimenez que ja conech d' altres batallas en las quinas se portá com un home no pot ferho millor y en quan al senyor Borrás no es possible emplear més habilitat com director de escena, més recursos de direcció, de moviment y d' accionat com á comediant en defensa d' aquell D. Cosme... que... qué sé jo? potser es lo més grós de tots los punts escapats.

Y sense adonarneu reparo que ja sochi á la dotzena plana y encare no li he esplicat l' argument de «La Farsa»...

Veu'al amich director, potser val mes que se'n enteri llegit lo llibret quan se publiqui.

— Llegintlo, després d' haverlo comprat, pagant los corresponents «sextercís» com diu de las vulgars monedas d' avuy dia, per no anomenarlas, lo simpálich argeólech en P. C. y G.

J. PIN Y SOLER.
Barcelona 3 Febrer 1899.

Carnaval

Estém en ple carnaval, lo pronóstich aixís ho marca y devém creureho. Avuy si no fos per ell, quasi ni ho sabríem, puig se segueix la mateixa vida monòtona y rutinaria de sempre.

¡Quanta diferencia dels carnivals que m' conta 'l meu pare! alló era gust y humor y retratava un poble; lo carnaval d' are també 'l retrata, pero quant diferents ne són lo d' aquells temps omplia de joys, lo d' avuy omplia de dol. Los únichs que disfrutan del carnaval d' avuy, son los apostols del art de Terpsicora.

Las donas principalment, tapan sa cara, y al ensempe de la cara, la vergonya, van á qualsevol sala de

ball, y allí's desahogan, deslligan sa llengua, se mostren tal com son, sense fingiments, agenes de tota mira social que puja enrogir son rostre, riuen disfrutats tirant en cara a tothom misteris ó secrets que desde aquell moment deixen de serho, de la vida privada y á mida que'l mortal, víctima de la llengua d' una d'aquestas donas de cara tapada, mostra son disgust, mes ellas los mairaqueivan ab sa veu xillona en mitj de las estrepitosas riallas dels que fan rotllo.

Després quant la música avisa que'l ball comensa, s'engañan del bras del primer ballador que 's hi vé á má y 's posen á ballar en mitj d' un formigueix de parejas que ballan també. Sent insuficient lo local per tanta gent s'apreten uns amb altres promovent aixó forts xiscles que ofegan lo só de la música que refila una americana.

Lo fum dels cigarros va omplint la sala de boyra que va debilitant la claror dels escassos llums; los espectadors que seuen al voltant de la sala mostran sa fatiga; de tant en tant s'obra alguna boca per fer un badall; las vellas que seuen á última fila torsen son cap demunt son pit y fan una bacanya; los moviments dels balladors creixen convertintse en verdadera bacanal y van voltant... voltant... sense pensar, moltes d'aquellas donas, que'l seu fillot plorará pot-ser l' ausencia de sa mare, que 's hi haurá d' esgatimar lo pá uns quants dias porque s' ha gastat la setmanada per lo trejo, que encara denhen lo del any anterior...

En tot aixó, aquí hi pensa? ¡vana quimeral á riurer, á ballar, á divertirse... Y sixis van passant la nit fins que troban algún cándido que las convida al restaurant, y allí en un cuartel reservat, s'atipan, s' emborraxan abandonantse á las follias del xampany, convertintse en una orgia, fins que vessudas pel cansaci y la son, cauhen rendidas als brassos d' aquell home, mitj adormit també, formant abdos un munt de carn que'l sol enllmena ab sos primers raigs.

Vet aquí'l carnaval d' avuy. PERE CAVALLÉ.

Reus 2 Febrer 1899.

Certámen de «Els IV Gats» (1)

Lo simpátiq Pere Romeu acaba de tenir un dia felís, puig que ab motiu de son petit Certámen, ha tingut l'honor de veure reunit en son establiment á totas las personalitats que en l'aire y en la terra portan al cervell una idea nova, quelcom que fuig de la rutina preponderant y acaparadora. Aqueixa nit del Certámen, semblava l'hostal d' en Romeu un tros d' una Catalunya nova y enlayrada pels sentiments del art; reclosa en mitj d' una ciutat fenicia y castellanesada.

La sala gran dels IV Gats estava plena de hermosas damiselas y celebrats artistas á l' hora de comensar lo repartiment de premis als autors llorejats. No farém pas una resenya detallada de la festa pel motiu que no varem pendre notas y sería més que segur lo fer alguna etzegallada ab la colla de noms que 's proclamaren y la varietat de títols y lemas que 's llegiren. Donarém sols una idea de las composicions llegidas.

En Pere Romeu obrí la festa, disculpant l' ausencia del president del Certámen senyor Pons y Manaven, que digué que havia tingut la pega de posarse malalt.

Tothom rió.

Verdaderament era una pega no poder trobarse en tan agradable reunió, y més, en calitat de president.

Lo primer premi lo guanyá un poema d' en Guillem Tell y Lafont titulada «L' albadá dels gats»; composició molt ben feta, pintant lo que tenen de misteriós los gats, companys íntims de la nit y esfinges guardadoras d' eterns secrets. Es sens dupte la mellor del certámen com á poesia.

Com á prosa es notabilíssim un treball titulat «Lo gat de la senyora Tecléta», obra d' en Jaume Riera y Colom, escrit tot ell ab molta sombra, molt d' ingeni y bon gust literari, en lo qual s' hi pinta admirablement lo tipo de gat falder, més amich dels talls que de las ratas, més amich de pujar per sobre las taules que per sobre las tauladas.

En Serra y Constansó, Jep de Jepus, hi te també un treball bastant notable, quin defecte principal consisteix en assemblarse massa á un quento antich, y que titula «Lo gat dels frares». Se tracta d' un gat, sens dupte'l mal esperit en forma de gat, que porta trastornada la comunitat d' un convent. Lo pare Prior

(1) Escrit espressament para LO SOMATENT.

li busca'l cau, lo troba al celler, lo tanca de cop ab pany y clau allí, y vetaquí que no tornan á vure'l gat y torna la tranquilat al convent. Aixó porta á la memoria aquell quento d' un pare predicador que havent dit que ensenyaria als fidels las bruixas que tenian trastornat al poble, á l' hora del se mó tragué á la trona y mostrá als fidels una carebasa de posar ví.

En Conrat Roure que guanyá un premi ab son «Madrigal felís», que resultá una composició molt delicada y plena d' intenció.

L' ex-poeta Apeles Mestres obtingué un accésit per una composició de pocas riallas, pero pena de misteriosa poesia, pero que te'l capital defec de resultar una composició publicada fa ja alguns anys en un Almanach de «Barcelona Cómica». Res, que algun bromista, veyent que 's tractava d' un certámen humorístich, vo gué gastar una broma pesada al Apeles, y 's senyors del Jurat l' ajudaren tan bè que s' empassaren la bola y que riguí'l públich a l' esquena de tots.

A n' en Martí Revoltós també li tocá un accésit per una poesia un poch convencional dins de lo convencional, pero que te un final felís, ab aquell gitanet que exclama quan son pare agafa'l gat.

Ay pare meu, que está gras.

En Francisco Balari y Galí, se n' endugué un premi ab son idili poemátiq titulat «La nit á la taulada», d' assumpto felís. Lo treball está notablement fet, hi ha versos hermosos, pero te escás caracter. L' amor que 's fan aquells gats, sense cambiar cap paraula podrian fersé'l dos enamorats de la rassa humana. Llástima que son autor no 's fixés en aixó, porque es dels més cuydats literalment.

En Manel Rocamora guanyá també un accésit ab son treball titulat «Lo llit de la mixeia». Es una composició delicada, més per son fondo que per sa forma, que á pesar de volguer aparentar tendre ens resultá trencada y faltada de armonia. Pero com hem dit, aixó no priva que sigui superior son mérit.

Los demés treballs están á poca altura para considerersels com á obras notables. Algunas están avaloradas per nombrosos xistes ben trobats y pasatjes ben construïts, pero algunas pecan de vulgars y grolleras, no faltant en alguna fins xistes inmorals. Com á composició en prosa es molt apreciable la del senyor Joan B. Martí, «Lo Gat», que es un verdader tractat d' expresions y modismes referents als gats. De cop resultá poca per sa tradició a la vitorea, pero al últim es digne del aplauso per sa bona sombra.

Tancá la sessió en Pere Romeu ab un discurs seri generis que fou un deliciós mot de la fin d' aquella festa humorística. Y acabá son discurs anunciant la próxima aparició d' un setmanal titulat «Els IV Gats», que vindrá á ser un eco oficial del seu establiment, que d' aquella hora en avant, servirá als seus parroquians bons plats y bonas poesias.

JOSEPH ALADERNY

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas del dia 4 de Febrer de 1899 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: Horas d'observació, Barómetro aneroides, Grau d'humiditat, Pluja en 24 horas, Agua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ. particular. Data for 9m and 3t.

Table with 7 columns: Horas d'observació, TEMPERATURAS (Máxima, Minim., Ter. tip.), VENTS (direcci., clase), NUVOLS (can.). Data for 9m and 3t.

Lo remittit que publicarem en nostre número d' ahir, suscrit per D. Ceterino Arenal nos sembra que deuria posar un terme á las discussions d' aquestos dias hagudas á propósit de militars y paysans.

La ciutat presa para la població, haurá sigut una saludable advertencia—y fem vots porque aixis sigoi—para los que no han sapigut avalorar los sentimientos hospitalaris de Reus. Ara es ja hora de que 's torni per los fars de las autoritats, un poch mal paradas en las passadas trifulgas.

Ab l' exprés de Barcelona arribá á la nit d' ahir lo conegut novelista D. Joseph Pin Soler.

Comunican de Sevilla que tot está ja disposat en aquella provincia para comensar en breu lo cultiu del cotó.

Avuy se celebrarán balls de disfressas en las següents societats: «El Ompo», «El Alba», «La Palma», «Círculo Republicano Histórico». En las dos primeras hi haurá servey de cotxes. Es d' esperar que 's veuran tots molt concorreguts.

Hem sigut atentament invitats per la Junta del «Círculo Artístich Catalá», per assistir á la funció que avuy se celebrará en son teatro y que tenim ja anunciada, prometent veures concorregudíssim, puig fa ja dias que están despatxadas totas las cadiras haventhi molts socis que s' han quedat sense.

Per fi sembla que'l temps s' ha abonansat puig ahir l'uhí tot lo dia'l sol, regnant una temperatura molt agradable.

Hem rebut l' últim número de «Lo Teatro Regional» de Barcelona.

Per excés d' original deixém d' insertar en lo present número la relació que 'ns ha facilitat la Comissió d' auxiliis als repatriats durant lo passat mes.

Un d' aquests dias se publicará la convocatoria para la celebració de l' Assemblies Nacional de productores, convocada per iniciativa de la Cambra Agrícola del Alt Aragó.

Probablement se fixará la fetxa del 6 de Febrer para la reunió de l' Assemblies.

Se oren que sols se celebrarán quatre sessions. En la societat «El Alba» lo próxim dissapte 11 del corrent se celebrará un extraordinari ball de mascararas adjudicantse tres valiosos premis á las que resultin millor caracterizadas.

Para enterarlos d' assumptos que 's interessa ó entregárolshi sas llicencias, per lo Govern militar de Barcelona se crida als soldats del regiment de Luchana Miquel Obón Hernandez, Joseph Navarro Diez, Joan Planas Polay, Anton Bentanach Ortada, Enrich Brotons Alonso, Joan Bota Fabregat, é Ignocent Bonet Cormelles.

Ha sigut comprés en l' últim indult lo condemnat per Consell de Guerra D. Joseph Vilar y Font, veuhí d' Amella, que feu resistencia á un cerabiner.

En la próxima setmana se donará comens á las obras para la construcción de la carretera de tercer ordre de Mora á Marsá per Masroig, havent sortit ja per dit punt lo personal facultatiu que ha de dirigir los treballs de la mateixa, acompanyat del contractista.

Han sigut nombrats mestres interins: D. Joseph Fusté, para la Selva; D. Fortunat Fontana, para Uldecona; D. Teresa Garcia, para Miravet.

Han sigut nombrats advocats del Estat, afectes á la Delegació y Audiencia de la provincia de Barcelona, D. Joaquín Apolinario y Macías y D. Onofre Caymeri.

Ahir á las nou, en lo Centre Excursionista de Catalunya, l' senyor don Lluís Mariá Vidal doná la cuarta lliaso del curs de «Fotogrametria».

Comunican de Copenhague que durant la recent visita del czar de Russia á dita població, la policia rebé ordres de capturar á un conegut anarquista Romani, lo qual al veures perseguit, buscá refugi en la redacció d' un periódich socialista.

Quan la policia se disposavá y agafar á Romani, un dels redactors se posá la roba que vestia aquell y 's doná prés, mentres lo verdader anarquista s' escapaba á bordo d' un vapor.

Destet l' error, se buscá á Romani novament y se sapigué allavors que havia escapat.

Lo chefe de policia de Copenhague ha sigut privat per aquest motiu de la munificencia del Czar al fer la distribució del donatiu que ordinariament dedica en sos viatjes á tots los funcionarios que d' un modo directe ó indirecte s' ocupan en son servey.

Lo gran increment que ha adquirit en la India la peste bubónica, comensa á preocupar en casi tota Europa.

Se diu que á Bombay la epidemia ha aumentat de tal modo, que es espantós lo número de defuncions que diaria ocorreixen.

Segons datos oficials, los espanyols de Filipinas qual repatriació tindrà que ferse per compte del Govern espanyol puján á tres mil. (1)

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, puja a pessetas 1277'31.

Elegiaca

I
Ayl quand queien les fulles seques y grogues i el sol naixia sempre d'entre les boires; quand veiem les montanyes nevades totes,

sens rusinyols, ni merles ni tempoc tortres; ploroven la noyada de nois i noies, merades les manetes i els ulls am gotes

II
Falles tenen les branques verdes i grogues hi fan son niu les merles, també les tortres. Les neus de les montanyes tot just es fonen,

que l'goig i l'alegría l'istiu retorne. El sol que desfa els núvols, l'espai sens boires, alegra a la noyada de nois i noies.

III
De petit ho plorava ho reia a voltes; are no ric: si ploro ay! es a soles.

Ivern i Primavera tet me son sombres; els mals de la meua anima consol no troben.

Ayl si pogués tornarhi quand ditxós fore, o plorá o be a riure am els nois i noies.

JOAN PUIG.

Secció oficial

Registre civil

del dia 3 de Febrer de 1899

Naixements

Pere Llaberia Cabré, de Pere y Maria.—Josepha Sardá Capdevila, de Anton y Teresa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joseph Beá, 56 anys, línea férrea del Nort.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Santa Agueda.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy a las 8 del matí tindrà lloch la Comunió general pera los Congregants de Sant Lluís Gonsaga y a dos quart de 5 de la tarde un Rosari cantat y las oracions de costum.

Sant de demá.—Santa Dorotea.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotizació a Barcelona a las 4 de la tarde del día d'ahir.

Interior	57'52	Cubas del 86	55'12
Exterior		Cubas del 90	47'37
Colonial		Aduanas	91'
Norts	33'40	Ob. 5 0/0 Almansa	81'25
Fransas	33'	Id. 3 0/0 Fransa	44'68
Filipinas			

PARIS

Exterior 52'70 Norts

GIROS

Paris 30'25 Londres 32'80

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y Venta al centat de tota classe de valors cotizables en

Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los paissos.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	57'56	Aduanas	91'
Exterior		Norts	33'40
Amortisable		Fransas	33'
Cubas 1896	55'62		
Cubas 1890	47'50	Obs. 6 0/0 Fransa	84'50
Exterior París	53'45	Id. 3 0/0	43'65

GIROS

Paris 30'25 Londres 32'80

Cambis corrents

en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Londres	a 90 dias fetxa.		
	a 8 dias vista.		
Paris	a 8 dias		
Marsella	a 8 dias		

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		750	
Industrial Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Companya Reusense de Tránsvias			
Companya Reusense de Tránsvias privilegiadas de cinch per 100		200	

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 3

De Valencia y Cullera, en 2 dias, v. Cervantes, de 296 ts., ab efectes, consignat a don Joseph Maria Ricomá.

De Cetta en 22 horas, v. Correo de Cartagena, de 258 ts., ab bocoyos buyls, consinyat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer Mary.

De Gijón y esc. en 36 dias, v. Julián, de 593 ts., ab efectes, consignat als senyors filis de B. López.

Despatxadas

Pera Sant Carlos de la Rápita l. Teresa, en lastre. Pera Barcelona vapor Cervantes, ab efectes. Pera Barcelona vapor Julian, ab tránzit.

Anuncis particulars

Sant Pere y la Equis

Sant Pere: ¿Qui ets?

Un teixit: Un teixit de cotó.

—¿De qué has mort?

—D'una competencia.

—¿Ab qui?

—Ab la tela holandá de cotó EQUIS que ven la casa PORTA a 10 pessetas la pessa.

—¿Y per qué t va véncer?

—Perque després d'esser molt més blanca que jo, de millor resultat, era molt més barato.

—¿Y a tú sol te va véncer?

—No, pare ne; fícsis vosté squeixa filera que tots van blancs, donchs son otras tantas victimas.

—Donchs no hi ha entrada. ¡Al infern!

DIPOSIT DE FEMS

Existeix un ab grans existencias ahont se ven lo fem de classe superior a 13 pessetas los 100 paners.

Dirigirse a la carretera de Salon devant la Estació del Tranvia.

ESCORIAS THOMAS

Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vila Bou) 12.

Pera ls soldats repatriats

Sorteig, que tindrà lloch lo dia 26 de Febrer prop vinent, de las dugas artísticas figuras de moviment que adornavan lo Ramillete del Gran Café d' Espanya, cedits per lo dueny de dit establiment.

Lo producte será aplicat a benefici dels soldats que tornan de Cuba y Filipinas, ferits ó malalts. Preu del bitllet: 25 céntims de pesseta.—Se venen en la Redacció de LO SOMATENT.

En venda

Hi ha pera vendre en la Granadella un molí fariner de vapor en lo que poden instalarse otras industrias. Dirigirse a Ramon Gassó de la Granadella. Venda en aquesta ciutat de duas casas: carrer de Jesús, cantonada al arrabal de Jesús y carrer de Barre-ras y altra, carrer de Montserrat núm. 11. Dirigirse al mateix Sr. Gassó.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANÍA DE SARSUELA CÓMICA

DE

D. JOSEPH GIL

Funcions per avuy.—Tarde: La comedia en un acte «Las olivas» y las sarsueletas «Cuadros disolventes» y «Los cocineros».—A dos quarts de 4.

Nit: 5.º d' abono de la tercera serie.—Se posarán en escena las aplaudidas sarsueletas en un acte cada una tituladas «Los africanistas», «La revoltosa», «Las bravias» y «La buena sombra». Entrada a localitat 3 rals.—Id. al parais 2.

A dos quarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 4.

Se diu que per disgustos de carácter purament académich alguns alumnos de segon any de la Escola superior de Guerra han demanat la separació del cos.

—Hi ha qui creu que tampoch s' acordará en lo Consell d'avuy l' alsament de la suspensió de las garantías.

—Molt prompte acordará l' Govern una recompensa a Ríos per los travails (segons diu una nota oficiosa) fets per la llibertat dels presoners de Filipinas.

—Mac-Kinley segueix ara l' sistema de Sagasta.

Diu que ls comissionats de París son los responsables d' haver estipulat l' anejió del Arxipiélach, enlloch d' una sola isla que s' determiná en lo protocol. Aixís vol salvarse de las complicacions que aquesta cuestió porta en son país. Mac-Kinley diu que confia l' assumpte a la discreció dels comissionats.

—Dihen de Berlín que ab motiu de la polvareda aixecada contra l' joch, del qual n' es victima la oficialitat, s' estudia un projecte que té per objecte prohibir als militars que acudeixin a sitis ahont se jugui.

—La premsa dona compte d' un «atraco» que s' referia en lo Govern civil. Un ordenansa de telégrafos que havia perdut la paga d' aquest mes, pera poguer presentarse a la familia ab diner ideá la simulació d' un «atraco». Se despullá de la roba, quedantse sols ab la interior. L' altra l' amegá dessota d' unas pedras. Després cridá a una noya pera que avisés a la policia. Pero es lo cas que després esplicá aixó en lo Govern. O a lo menos aixís se diu, perque no hi ha qui ho posi en clar.

—l' Imparcial» diu que l' espurna há prés al combustible, referintse a la actitud de totas las classes productoras. Se deu mantenir aquest foc sagrat pera salvar lo país. Aixís se podrá salvar la palanca de la qual s' haurá de valdre. «El Imparcial» parla del punt de la normalitat legal y d' otras cosas, al semblar, molt en sério.

—Lo Govern italiá ha rebutjat la proposició de amnistia pera ls autors dels darrers successos d' Italia.

—Lo número de baixas dels americans a Filipinas es de 229; la quinta part per feridas; los demés per malaltia. L' augment del impost personal establert a Manila per los americans ha encés mes las iras dels tagalos contra ls nous dominadors.

Paris 3.

De Nova York s' ha rebut un telegrama de Manila dihent que ls filipins de la comissió mixta demaneren als yanquis que ls hi fessin retornadas las embarcacions apresadas pels nort-americanos, a qual petició se negá Mr. Dewey pretextant que ls filipins las farian servir pera exercir lo contrabando d' articles de guerra.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Pildoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font

(FARMACÈUTICH)

Demanenlas tots los que tinguén tós en cualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit alivi ab cap altre de tots los acreditats específichs coneguts, tota vegada que elles constitueixen un preciós medicament para combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota.—Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que s demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelayo, 42

Barfia.

Publicacions regionalistas que's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L' Art del Pagès», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. «L' Oldíis», setmanari de Catalunya, de Vilafraça del Panadé. «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafraça del Panadé. «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. «El Vendrell», setmanari de Catalunya, del Vendrell. «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). «Euskalduna», setmanari de Bilbao. «Bizkaia», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Societat general de transports maritims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Febrer de 1899

Linea directa para el Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Febrer para Rio Janeiro, Santos, Montevideo, y Buenos Aires lo grandió y acreditat vapor francés

ITALIE

LINEA PERA L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos Aires los magnífichs y rápidos vapors francesos

lo dia 10 de Febrer lo vapor "Francé"
lo dia 26 de "Bearn"

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plasse de Palacio.—Barcelona.

NOTA.—S' admeten passatjers para Santiago de Xile y Valparaiso ab combinació ab ferrocarril.

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aerea, disminueixen y auumentan la biscoositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y auumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficas para combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarapió y ferina y finalment totas las afeccions de las vias respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcótics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol cantitat, lo mateix per los noys que per las personas majors.

Son bon sabor, fa'sian presos fins ab avidés per los noys á quins es tan difícil ferlos hi pendre medicaments.

A cada capsas acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.—REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsas 6 rals

ASCENSORES-SIVILLA

Hidráulicos y Eléctricos

MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS ELEVADORES

TODOS

SISTEMAS

MUNAR Y GUITART

S. en C.

INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostático, funicular, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, á brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS SOLUBLES AL CITRAT

Lo més económich, lo més eficas, lo mes durader

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse para prospectes e informes sobre el empleo

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA

KAINITA, ETC.

balx garantía del Sindicat de ventas de STASSFURT

A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA